

Cirkulær og CO₂-neutral affaldssektor 2030

Forslag til klimahandlingsplan fra Dansk Affaldsforening

27-04-2020
Side 1 af 3

Kommuner og affaldsselskaber vil sikre den nødvendige udvikling for at reducere CO₂-udledningen med 70% i 2030¹ og bidrage til at virkeliggøre den cirkulær økonomi. Affaldssektoren er bindeled mellem et grønt energisystem og den cirkulære økonomi og kan derfor bidrage på flere fronter.

Dette papir er Dansk Affaldsforenings forslag til, hvordan affaldssektoren kan løfte denne opgave, og et konkret indspil til forhandlinger om en klimahandlingsplan.

Vi ønsker at bidrage substantielt og løfte Danmarks position som grønt foregangsland – miljømæssig og økonomisk.

MÅL

Midlet er et partnerskab frem mod 2030. Vi kan som sektor levere og indfri ambitiøse mål, når vi trækker i samme retning, når rollerne er klare og tydelige, og incitamenterne vender rigtigt.

Partnerskabet skal sikre gode rammer for private og kommunale aktører - herunder sikkerhed for investeringer, redskaber og anlæg - samt reelle direkte og indirekte CO₂-reduktioner fra affaldshåndtering og -behandling.

Den kommunale affaldssektor kan realisere:

- 1. Minimum 1,4 mio. tons CO₂-reduktion i 2030². Reduktionen svarer til 5,5% af 70%-målet.**
- 2. Minimum 60 % reel genanvendelse af "kommunalt affald"³ i 2030 og effektiv udnyttelse af infrastruktur til miljøbehandling**

I takt med indsatserne lykkes, kan målene i fællesskab justeres i opadgående retning. Målene skal sikres under hensyn til fortsat stærk konkurrencekraft, kritisk infrastruktur, forsyningsikkerhed, undgåelse af CO₂-eksport og god samfundsøkonomi.

Det er centralt, at opgaveløsningen fortsat defineres som offentlig forpligtigelse, hvor princippet om ret og pligt gælder. Det er centralt for, at kommunale aktører har redskaberne til at forfølge de politiske mål (bilag 1).

¹ Ift. 1990-niveau

² Den fossile udledning målt fra miljøbehandling af restaffald målt på nutidsmængder

³ EU-definitionen "municipal waste", som gælder affald fra husholdninger og servicesektor. Målet er 65% reel genanvendelse i 2035.

En oplagt vej til at sikre, at CO₂-reduktioner og genanvendelsesmål også rent faktisk realiseres, og at indsatsen løbende evalueres, er via en partnerskabsaftale, som er gensidigt forpligtende.

Side 2 af 3

5 PRIORITEREDE INDSATSER

De prioriterede indsatser bør ses i sammenhæng og er centrale for, at den kommunale affaldssektor kan sikre de CO₂- og klimagevinster, der er skitseret.

De oplyste indsatser flugter med anbefalingerne i Klimarådets nye rapport⁴, der anviser vejen til, hvordan Danmark kan realisere det nationale klimamål.

1. **Affaldssortering efter nationale standarder.** Det gælder systemer såvel som udbredelse af fælles sorteringskriterier og kommunikation, der gør det enklere og nemmere at sortere for borgere og virksomheder. Der søges partnerskab med detailhandlen om mærkning af emballager, så det fremgår, hvordan de skal sorteres.

Dansk Affaldsforening og KL har lagt disse forslag frem i et fælles udspil "[Vores affald – Danmarks ressourcer](#)", ligesom det fælles nationale piktoagramsystem allerede bruges i [89 kommuner og af mange private aktører](#).

Folketinget har med "[Strategi for Cirkulær Økonomi](#)" besluttet af harmonisere indsamlingen, og Miljøstyrelsen har lavet et forarbejde, som kan lægges frem til politisk behandling.

2. **Bedre rammer for offentligt-privat samarbejde.** Der skal sikres mulighed for fælles ejerskab over anlæg, der gennem styring af affaldsstrømme, etablering af infrastruktur og investeringer sikrer både øget ressourceudnyttelse, udvikling af teknologi og arbejdspladser i Danmark.

Samtidig bør mindre virksomheder sikres frit valg til de kommunale ordninger, så de tilbydes gode, enkle og omkostningseffektive muligheder for at øge affaldssorteringen. Heri ligger et stort potentiale.

Dansk Affaldsforening har udviklet en model for OPP-anlæg i sektoren ("[Grøn Kickstart](#)"), som kan danne udgangspunkt. Modellen er kendt i Tyskland.

3. **Effektiv model for samarbejde om producentansvar** på emballageaffald. Denne skal sikre fortsatte forbedringer af design, indsamling, sortering og oparbejdning af plastik, metal, papir, glas mv.

Modellen etableres i samarbejde med producenter og private affaldsvirksomheder, men bør bygge videre på kommunernes unikke, enstregede infrastruktur, som er robust, effektiv og fleksibel.

Dansk Affaldsforening har fremlagt et forslag til [en konkret model for implementering af producentansvar på emballager](#).

⁴ Klimarådet "Kendte veje og nye spor til 70 procents reduktion – Retning og tiltag for de næste ti års klimaindsats i Danmark"

4. **Kapacitet til sikker løsning af egne miljøproblemer.** Kapaciteten til miljøbehandling af restaffald i affaldsenergisektoren tilpasses i senest 2030. Der er tale om kritisk infrastruktur til at håndtere Danmarks egne miljøproblemer.

Side 3 af 3

Der bør udvikles en fælles model, der sikrer solid planlægning af behandlingskapacitet i takt med den reelle udvikling i mængden af restaffald, der ikke kan genanvendes – ikke mindst for at undgå deponi eller eksport af CO₂, herunder til 3. lande.

Modellen skal yderligere tage højde for kapacitetsansvar, miljøperformance, gæld, forsyningsikkerhed, regional balance, fremtidig varmeforsyning mv.

Dansk Affaldsforening og KL har igangsat et arbejde for at etablere grundlag og afsøge mulige modeller.

5. **Affaldsenergisektoren gøres CO₂-neutral** frem mod 2030⁵ for at tage hånd om den CO₂-udledning, som fortsat vil ske i forbindelse med miljøbehandling af restaffald. Det skal ske gennem øget udsortering og genanvendelse af plast, energieffektivisering på anlæggene og CO₂-fangst og nyttiggørelse (CCS/CCU/PtX).

Staten bør bidrage med rammer og regulering, der gør tiltagene økonomisk og miljømæssigt tilgængelige – herunder til sikring af den infrastruktur, der nødvendigvis skal etableres med andre aktører for eksempelvis at omdanne CO₂ til alternative drivmidler. Det er helt centralt, at sektoren har fast grund under fødderne for at kunne bidrage til denne omstilling.

Dansk Affaldsforening har fremlagt udspillet [CO₂-neutral affaldsenergi 2030](#), der anviser konkrete forslag til at realisere dette, ligesom vi i fællesskab med både private virksomheder, DTU og resten af fjernvarmesektoren har ønsket [en national strategi for CO₂-fangst](#).

⁵ "CO₂-neutral affaldsenergi 2030"